

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 27/2020-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ENERGO CORP, s. r. o., Žehrianska 14, Bratislava, IČO 31 338 607, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MARCEL BIZNÁR, s. r. o., Bajkalská 31, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marcel Biznár, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 243/2014, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti ENERGO CORP, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 243/2014 p o r u š e n é b o l i .

2. Obchodnej spoločnosti ENERGOCORP, s. r. o., priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je jej Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti ENERGOCORP, s. r. o., trovy konania v sume 360,75 € (slovom tristošesťdesiat eur a sedemdesiatpäť centov) na účet jej právneho zástupcu Advokátskej kancelárie MARCEL BIZNÁR, s. r. o., Bajkalská 31, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

I.A Obsah ústavnej s'ťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. januára 2020 doručená ústavná s'ťažnosť obchodnej spoločnosti ENERGOCORP, s. r. o., Žehrianska 14, Bratislava, IČO 31 338 607 (ďalej aj „s'ťažovateľ“ alebo „žalobca“), zastúpenej advokátom Mgr. Marcelom Biznárom, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 243/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľ v procesnom postavení žalobcu sa žalobou doručenou okresnému súdu 18. septembra 2014 domáhal od žalovaného zaplataenia náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla vo výške 22 920,22 € s príslušenstvom, ktorá bola spôsobená na motorovom vozidle vo vlastníctve s'ťažovateľa.

3. S'ťažovateľ vytýka okresnému súdu, že do podania ústavnej s'ťažnosti počas piatich rokov nebolo v predmetnej veci vydané právoplatné rozhodnutie. S'ťažovateľ ďalej poukázal

na to, že okresný súd po vydaní meritórneho rozhodnutia vo veci nedokázal počas jedného a pol roka predložiť odvolanie žalovaného príslušnému odvolaciemu súdu. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd nekoná tak, aby ochrana strán v konaní bola rýchla a účinná, a teda, že výslednou nečinnosťou okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Sťažovateľ zároveň poukázal aj na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej je účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov odstránenie právnej neistoty strán v konaní, čo sa okresnému súdu nepodarilo dosiahnuť napriek tomu, že predmet konania v danej veci nemožno považovať za právne ani fakticky zložitý.

4. Vzhľadom na prietahy si sťažovateľ uplatnil aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 €. Výšku uplatneného finančného zadosťučinenia odôvodnil tým, že neefektívnym postupom okresný súd udržiava stav jeho právnej neistoty. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov konania.

5. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo spol. ENERGO CORP, s.r.o., IČO: 31 338 607, so sídlom Žehrianska 14, 851 07 Bratislava – Petržalka na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 28Cb/243/2014 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I, v konaní vedenom pod sp. zn. 28Cb/243/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Spol. ENERGO CORP, s.r.o., IČO: 31 338 607, so sídlom Žehrianska 14, 851 07 Bratislava – Petržalka priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 000,- Eur (slovom tritisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 360,75 € na účet jeho advokáta Mgr. Marcela Biznára, Advokátska kancelária MARCEL

BIZNÁR, s.r.o., so sídlom Bajkalská 31, 827 25 Bratislava vedeného v [REDAKOVANÉ], číslo účtu [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

I.B Procesný postup ústavného súdu, chronológia úkonov okresného súdu v napadnutom konaní a vyjadrenie odporcu k ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 27/2020-19 z 22. januára 2020 ju podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd následne výzvou z 31. januára 2020 vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti. Predseda okresného súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 26. februára 2020 uviedol, že v napadnutom konaní sa vystriedali traja zákonní sudcovia (od 18. septembra 2014 bola vec pridelená [REDAKOVANÉ], od 16. januára 2018 [REDAKOVANÉ] a od 11. júna 2018 [REDAKOVANÉ]). Zároveň poukázal na personálnu situáciu okresného súdu prejavujúcu sa v záťaži sudcov a zamestnancov okresného súdu a na to, že súdny spis sa momentálne už nachádza na odvolacom súde. V pripojenom vyjadrení zákonná sudkyňa zhrnula iba svoju činnosť v predmetnej veci s poukazom, že ak v napadnutom konaní došlo k prieťahom, boli spôsobené objektívnymi skutočnosťami na strane personálneho obsadenia okresného súdu a z toho vyplývajúcich organizačných obmedzení. Predseda okresného súdu zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti.

8. Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 28 Cb 243/2014 zistil, že v napadnutom konaní vykonal okresný súd dosiaľ tieto úkony:

- Výzvou zo 7. októbra 2014 okresný súd vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu, ktorý bol zaplatený až 10. februára 2015.

- Uznesením zo 7. októbra 2014 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe v lehote 15 dní od doručenia uznesenia.

- Dňa 31. decembra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe.

- Dňa 19. januára 2015 bol vo veci nariadený termín pojednávania na 23. február 2015.

- Dňa 23. februára 2015 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 20. apríl 2015 na účely predvolania a vypočutia svedkov a účastníkov dopravnej nehody, ustanovenia znalca a vypracovania kontrolného znaleckého posudku.

- Dňa 20. apríla 2015 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. jún 2015 na účely predvolania svedka a ustanovenia znalca na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

- Dňa 12. júna 2015 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 31. august 2015 na účely predvolania svedka, vyžiadania spisu Krajského dopravného inšpektorátu v Bratislave, doručenia otázok na znalca a ustanovenia znalca na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

- Dňa 15. júna 2015 okresný súd lustroval predvolaného svedka v registri obyvateľov.

- Uznesením z 27. júla 2015 okresný súd ustanovil znalca, uložil mu vypracovať znalecký posudok v lehote 30 dní a stranám sporu uložil povinnosť zložiť preddavky na trovy znaleckého dokazovania. Preddavky zložil žalobca 9. septembra 2015 a žalovaný 26. augusta 2015.

- Dňa 31. augusta 2015 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito z dôvodu vypracovania znaleckého posudku.

- Fotokópia súdneho spisu bola ustanovenému znalcovi doručená 5. decembra 2015.

- Dňa 21. decembra 2015 ustanovený znalec požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku o ďalších 30 dní. Okresný súd na základe tejto žiadosti predĺžil lehotu na vypracovanie znaleckého posudku do 6. februára 2016.

- Dňa 16. marca 2016 okresný súd elektronicky žiadal znalca, aby oznámil, kedy okresnému súdu predloží znalecký posudok vzhľadom na uplynutie lehoty na jeho vypracovanie. Emailom z 21. marca 2016 znalec oznámil, že posudok odovzdá najneskôr do 4. apríla 2016. Pretože znalec znalecký posudok neodovzdal v tejto lehote, prípisom z 25. januára 2017 okresný súd opätovne vyzval znalca na predloženie znaleckého posudku.

- Dňa 30. marca 2017 bol vo veci nariadený termín pojednávania na 29. máj 2017.
- Dňa 4. apríla 2017 znalec doručil okresnému súdu znalecký posudok.
- Výzvou zo 6. apríla 2017 okresný súd vyzval strany, aby sa v lehote 15 dní vyjadrili k pripojenému znaleckému posudku. Dňa 28. apríla 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalobcu k znaleckému posudku.
- Dňa 29. mája 2017 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. júl 2017 vzhľadom na pokus strán konania urovnať spor mimosúdne.
- Pojednávanie nariadené na 3. júl 2017 bolo odročené na 11. september 2017 z dôvodu prebiehajúcich mimosúdnych rokovaní.
- Dňa 11. septembra 2017 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 23. október 2017 na účely predvolania svedka a pripojenia spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 28 Cb 132/2015 na návrh právneho zástupcu žalobcu.
- Dňa 23. októbra 2017 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. december 2017 na účely zisťovania trvalého pobytu svedka a doplnenia dokazovania výsluchom svedka.
- Dňa 9. novembra 2017 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II, že predvolanie na výsluch sa svedkovi nepodarilo doručiť a nebola zistená ani iná adresa jeho pobytu.
- Dňa 7. decembra 2017 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. február 2018 na účely vyjadrenia žalovaného k vyjadreniu žalobcu, ktoré bolo predložené na pojednávaní.
- Dňa 27. decembra 2017 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu zo 6. decembra 2017.
- Dňa 30. januára 2018 bol spisovej kancelárii daný pokyn na zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 26. február 2018 z dôvodu zmeny zákonného sudcu.
- Dňa 4. apríla 2018 bol vo veci nariadený termín pojednávania na 23. apríl 2018.
- Dňa 23. apríla 2018 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. máj 2018 na účely vyhlásenia rozsudku.
- Dňa 21. mája 2018 sa vo veci konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Dňa 5. júna 2018 bolo okresnému súdu doručené odvolanie žalovaného proti predmetnému rozsudku.

- Dňa 27. júna 2018 dala zákonná sudkyňa pokyn na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie a na vyzvanie žalobcu na vyjadrenie sa k odvolaniu.

- Uznesením zo 4. septembra 2018 uložil okresný súd žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Súdny poplatok bol zaplatený 24. septembra 2018.

- Uznesením z 24. júna 2019 uložil okresný súd žalobcovi, aby sa vyjadril k podanému odvolaniu v lehote 10 dní od doručenia predmetného uznesenia.

- Dňa 19. júla 2019 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného. Výzvou z 12. augusta 2019 okresný súd vyzval žalovaného, aby sa v lehote 10 dní od doručenia vyjadril k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu.

- Dňa 28. augusta 2019 bola okresnému súdu doručená odvolacia replika žalovaného.

- Výzvou z 3. septembra 2019 okresný súd vyzval žalobcu, aby sa v lehote 10 dní od jej doručenia vyjadril k odvolacej replike žalovaného.

- Dňa 13. septembra 2019 bola okresnému súdu doručená odvolacia duplika žalobcu, ktorá bola žalovanému doručená na vedomie 30. septembra 2019.

- Dňa 15. januára 2020 bol súdny spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní žalovaného.

9. Po doručení vyjadrenia okresného súdu a pripojeného súdneho spisu ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby v prípade, ak by to považoval za potrebné, zaujal stanovisko k vyjadreniu okresného súdu, ktoré mu v prílohe zaslal. Zároveň ho upozornil, že v prípade, ak sa nevyjadrí v stanovenej lehote, bude ústavný súd zastávať názor, že súhlasí s upustením od verejného pojednávania v predmetnej veci. Sťažovateľ sa v stanovenej lehote nevyjadril.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti ústavnej sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

17. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 243/2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

19. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

20. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (napr. § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1), ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti už vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd

postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

21. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú

- právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje,
- správanie účastníka súdneho konania a
- postup samotného súdu.

Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

III.A Právna a faktická zložitosť veci

22. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd podotýka, že spory o náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla sa nevyznačujú zložitosťou po právnej stránke a ani po stránke skutkovej napriek nutnosti znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti však ústavný súd konštatuje, že ani potreba nariadiť znalecké dokazovanie nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za priet'ahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce alebo inými nedostatkami v činnosti súdu vrátane jeho nečinnosti (m. m. I. ÚS 47/96, I. ÚS 173/2017).

III.B Správanie účastníka konania

23. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu, konštatuje, že správanie sťažovateľa v predmetnom súdnom konaní nemalo negatívny vplyv na dĺžku konania. Sťažovateľ síce zaplatil súdny poplatok za začatie konania až po štyroch mesiacoch od výzvy na jeho zaplatenie a participoval na neúspešnom mimosúdnom rokovaní s protistranou, ktoré trvalo ďalšie štyri mesiace. Aj správanie sťažovateľa teda mohlo mať do určitej miery

negatívny vplyv na dĺžku konania, ale iba v zanedbateľnej miere oproti nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti samotného okresného súdu.

III.C Postup okresného súdu v napadnutom konaní

24. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní. Z doterajšieho priebehu napadnutého konania popísaného v bode 8 odôvodnenia tohto nálezu vyplýva, že došlo k viacerým na prvý pohľad očividným obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu. Ide o obdobie od 31. augusta 2014 do 5. decembra 2014 v trvaní 3 mesiacov. V období od 16. marca 2016 do 30. marca 2017 v trvaní 12 mesiacov okresný súd iba raz elektronicky urgoval znalca na predloženie znaleckého posudku. Napokon ústavný súd poukázal na to, že v období medzi podaním odvolania (5. júna 2018) proti rozsudku okresného súdu a predložením súdneho spisu odvolaciemu súdu (15. januára 2020) uplynulo neospravedlniteľných 18 mesiacov. Okresný súd síce v danom období vykonal procesné úkony (vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie, doručovanie odvolania a následnej repliky či dupliky, pozn.), ale časový rámec potrebný na ich uskutočnenie obyčajne nepresahuje jeden mesiac. Ústavný súd zdôrazňuje, že procesné úkony pred predložením veci odvolaciemu súdu v napadnutom konaní pozostávali iba z formálnych plnení administratívneho charakteru, t. j. nenastala žiadna komplikovaná procesná situácia, ktorú mal okresný súd právne posudzovať. V napadnutom konaní teda došlo k neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu v celkovej dĺžke 33 mesiacov, čo možno v kontexte danej veci považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

IV.

Záver

IV.A K bodu 1 výrokovej časti nálezu

25. Na základe skutočností uvedených v predošlej stati ústavný súd dospel k záveru, že základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 243/2014 porušené boli.

IV.B K bodu 2 a 4 výrokovvej časti nálezu

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

27. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

28. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

29. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

30. Sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ktorú odôvodnil tým, že neskončeným konaním okresný súd udržiaval stav jeho právnej neistoty. Ústavný súd považoval sťažovateľom uplatnenú sumu za neprimeranú.

S prihliadnutím na konkrétne okolnosti predmetnej veci – na dĺžku napadnutého konania a na zistený rozsah neodôvodnenej nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu, ale aj s ohľadom na procesnú aktivitu sťažovateľa mu priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € a v prevyšujúcej časti jeho ústavnej sťažnosti nevyhovel.

IV.C K bodu 3 výrokovvej časti nálezu

31.1 Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

31.2 Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

32. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním právnym zástupcom. Sťažovateľ si uplatnil túto náhradu trov konania ešte v samotnej ústavnej sťažnosti vo výške 360,75 €, a to za dva úkony právnej služby [prevzatie zastupovania (2019) a podanie ústavnej sťažnosti (2020)].

33. Ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa náhradu trov konania v sume 360,75 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2019 v sume 163,33 € a za rok 2020 v sume 177 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2019 v sume 9,80 € a za rok 2020 v sume 10,62 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

34. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

IV.D K bodu 4 výrokovej časti nálezu

35. Ústavný súd poukazuje na to, že podľa prehľadu úkonov v napadnutom konaní bol už predmetný súdny spis postúpený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti v tej časti, v ktorej sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, pretože takýto príkaz uložený okresnému súdu v aktuálnej procesnej situácii nemá žiadne opodstatnenie.

V.

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu